

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Merikosken päiväkodin tasa- arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2028

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Johdanto

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan yleisperiaatteina ovat lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus hyvinvointiin, huolenpitoon ja suojeluun, lapsen mielipiteen huomioon ottaminen sekä yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun vaatimus, inklusiiviset periaatteet ja lapsen syrjintäkielto YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen (YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista 1989 (59/1991), varhaiskasvatuslain (Varhaiskasvatuslaki 20§) ja YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti (YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 27/2016).

Lain mukaan:

- "Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti." (Varhaiskasvatuslaki 3§)
- "Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja palveluntuottajan on arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa, ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi." (Yhdenvertaisuuslaki 6 a § (20.12.2022/1192) Tässä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan varhaiskasvatussyksikkömme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa hyödyntäen tasa-arvokompassin näkökulmia sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2025-2028

Nykytilan kartoitus

Toteutimme nykytilan kartoituksen kolmesta näkökulmasta: huoltajien palaute, lasten palaute sekä henkilökunnan tekemä nykytilan kartoitus tasa-arvokompassia hyödyntäen.

Huoltajat:

Otimme huoltajat mukaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tekemiseen **kyselyn** avulla. Järjestimme ryhmissä aamukahvit, joiden teemana oli suunnitelman teko. Kannustimme vastaamaan kyselyyn ja autoimme monikielisiä perheitä kyselyn täyttämässä.

Saimme kyselyyn vastauksia **23 kappaletta**. Kysymykset liittyivät sukupuolisensitiivisyyteen, aloitus- ja vasukeskusteluihin, visuaalisen tuen käyttämiseen keskusteluissa huoltajien kanssa sekä henkilöstön käyttämään yhdenvertaiseen ja syrjimättömään kieleen. Tilaa oli myös vapaalle sanalle, toiveille ja palautteelle. Vastaukset olivat **positiivisia** ja **myönteisiä**. Saimme huoltajilta kirjallista palautetta siitä, että ovat tyytyväisiä päiväkodin toimintaan. Rakentavaa palautetta emme tässä kyselyssä saaneet.

Nykytilan kartoitus 2.sivu

Lapset:

Teimme lasten kanssa ryhmissä ”**tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskävelyitä**” tiloja kierellen. Käytimme tukena mittaria, jonka avulla lapsi pystyi arvioimaan tunnetta, mitä huone hänessä herättää. Apuna käytettiin kysymyksiä, kuten: ”Kiusataanko tässä huoneessa? Saako tähän huoneeseen tulla kaikki? Miksi tämä huone on kiva/miksi ei ole kiva?” Kirjasimme lasten vastaukset ylös.

Lasten kommenteissa nousi ylös paljon **positiivisia asioita**. Kivat leikkiympäristöt, mahdollisuudet omiin **leikkeihin** ja mieluisat **lelut** tekivät tilasta ”kivan”. Myös mahdollisuus yksin olemiseen ja **rauhottumiseen** nousi esiin positiivisena asiana. Esiopetusryhmässä nousi esiin ”täällä on hyvä olla”-vastauksia niissä tiloissa, missä lapsi eniten viettää aikaa.

Nykytilan kartoitus 3. sivu

Lapset:

Lasten vastauksissa korostui mahdollisuus **leikkeihin kavereiden** kanssa, myös ilman aikuisen välitöntä läsnäoloa. Lapsille on tärkeää, että tietävät että **aikuinen on valmis auttamaan** ja tulee auttamaan, kun pyydetään.

Yhdessä ryhmässä toteutettiin **hyvinvointikysely**. Kysely tehtiin kuvien tuettuna ja lapset arvioivat väitteitä hymynaamoilla. Eniten lapset tykkäsivät **leikkiä kavereiden kanssa**. Lapset kokivat, että aikuiset auttavat ja leikkivät lasten kanssa sekä puhuvat kiltisti. Epävarmaa oli, pääseekö aina aikuisen **syliin**. Vastauksissa tuli esiin, että päiväkotiin on kiva tulla, koettiin että **oma ryhmä ja oma ruokapaikka** ovat tärkeitä. Isot äänet koettiin **pelottavana** asiana.

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Lasten kommentteja päiväkodin tiloista

"Mahtava paikka!
Tuntuu taivaalliselta
puuhata"
(Päiväkodin
"Taidekammari")

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

"Täällä on oma
askartelumaailma"

"Tää tila on
mulle tärkeä
koska täällä
mää voin
rauhoittua"

"Joskus minua
pelottaa isot
äänet"

Nykytilan kartoitus 4.sivu

Tiimit:

Tiimeissä arvioimme tasa-arvokompassin osiot 2 ja 4. Osio 2 käsittelee **pedagogista toimintaa** ja osa 4 **asenteita ja vuorovaikutusta**. Tiimien keskusteluissa nousi esille:

Materiaaleissa näkyvään **moninaisuuteen** on kiinnitetty hyvin huomiota. Uusissa kirja-, materiaali- ja lelutilauksissa on otettu huomioon moninaisuus. Myös henkilökunnan tuottamissa **tiedotteissa** ja **kuvaohjeistuksissa** on käytetty **moninaisia kuvia**. Lasten kanssa on keskusteltu rohkeasti syrjimisestä, kiusaamisesta ja toisten ihmisten kohtaamisesta. Kaikenlaiseen **syrjintään** ja **kiusaamiseen** on puututtu. Henkilöstö kokee, että ilmapiiri päiväkodissamme on yhteisöllistä ja kohtaaminen yhdenvertaista.

Nykytilan kartoitus 5. sivu

Tiimit:

Sukupuolten väliseen **tasa-arvoon** on panostettu viime vuosina erityisesti, koska **sukupuolisensitiivisyys** asetettiin edellisen kauden tavoitteeksi. Ryhmissä on häiventynyt tyttöjen ja poikien **stereotyyppinen jaottelu** leikkeihin.

Henkilöstön havaintojen perusteella samoissa leikkipaikoissa viihtyvät sekä tytöt että pojat. Poikkeuksiakin on, esim. jalkapallokentällä on enemmän poikia ja eskareiden taidehuoneessa enemmän tyttöjä. Henkilöstö on kiinnittänyt asiaan huomiota ja **kaikkia lapsia ollaan kannustettu monipuolisen toiminnan pariin.**

Nykytilan kartoitus 6. sivu

Oulu
2026

Tiimit:

Lasten kanssa käytetään **monipuolisesti kuvia puheen tukena**. Näin mahdollistetaan tasavertainen osallistuminen ja mielipiteen esiin tuominen, vaikka puhetta ei vielä olisi, tai kun suomen kieli on vielä harjoitteluvaiheessa. Kuvien käyttöä on syytä tehostaa edelleen.

Ryhmissä on kiinnitetty erityistä huomiota aikuisen **aktiiviseen läsnäoloon ja havainnointiin**. Lasten ajatusten ja ideoiden äärelle pysähtyminen on ollut ryhmien toiminnan keskiössä koko toimintakauden ajan.

Kehitettävänä asiana koettiin, että jatkossa tulisi kiinnittää enemmän huomiota, **miten tutustumme eri kulttuureihin ja kieliin** yhdessä lasten kanssa.

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteet:

- 1. Tutustumme lasten kotikieliin ja –
kulttuureihin**
- 2. Toteutamme inklusiota**
- 3. Oppimisympäristömme on tasavertainen**

Toimenpiteet lv 2026-2028

	Toimenpiteet 2026-2027	Vastuu	Toimenpiteet 2027-2028	Vastuu
Kehittämiskohde 1: Tutustumme lasten kotikieliin ja -kulttuureihin	Kyselemme perheiltä kulttuureihin liittyviä tärkeitä asioita kuten tapoja, juhlia, lauluja ja taidetta. Käsitlemme lasten kanssa yhdessä ja kunnioittavasti kulttuureihin liittyviä asioita. Tiedostamme, että jokaisen perheen oma kulttuuri on ainutlaatuinen. Emme tee oletuksia perheiden kulttuureista esim. kotimaan perusteella.	Ryhmän aikuinen keskustelee aloituskeskustelussa perheiden kanssa heidän kielistä ja kulttuureista Ryhmän opettaja vastaa toiminnan suunnittelusta, jossa kieliä ja kulttuureja käsitellään	Syvennymme käsittelemään kieliä ja kulttuureja, esim. teemaviikkojen tai juhlan muodossa.	Tiimit, päiväkodin johto

Toimenpiteet lv 2026-2028 2. sivu

	Toimenpiteet 2026-2027	Vastuu	Toimenpiteet 2027-2028	Vastuu
Kehittämiskohde 2: Toteutamme inkluusiota	Toimimme joustavissa pienryhmissä Jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen omaan ryhmään Jokaista lasta tuetaan osallistumaan ryhmän toimintaan	Tiimit, veot ja päiväkodin johto	Päiväkodin johtaja tarkastelee koulutustarpeita henkilöstölle ja mahdollistaa koulutuksiin osallistumisen	Päiväkodin johtaja, veo, tiimit

Toimenpiteet lv 2026-2028 3. sivu

	Toimenpiteet 2026-2027	Vastuu	Toimenpiteet 2027-2028	Vastuu
Kehittämiskohde 3: Oppimis- ympäristömme on tasavertainen	Tarkastelemme ja muokkaamme oppimisympäristöjä tasavertaisuuden näkökulmasta: onko kaikilla lapsilla sukupuoleen ja muihin oiminaisuuksiin liittyen samat mahdollisuudet osallistua leikkeihin ja peleihin	Tiimit opettajan johdolla	Lapset mukana oppimis- ympäristöjen suunnittelussa ja rakentamisessa	Tiimit opettajan johdolla

Arviointi

Arvioimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista säännöllisesti henkilöstön palaverissa, vähintään 2 kertaa toimintakauden aikana

Materiaalit ja lähteet

- [Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus \(OuKa/Akkuna\)](#)
- [Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu oppilaitoksissa \(OPH\)](#)
- [Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)
- [Yhdenvertaisuuslaki](#)
- [Tasa-arvokompassi esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen](#)
- [Tasa-arvokompassi perusopetukseen](#)
- [Tasa-arvo toimintakulttuurin keskiöön materiaalipankki](#)
- [Koulu vailla vertaa –opas yhdenvertaisuussuunnitteluun](#)
- [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perusopetuksessa ja päiväkodissa/Oulun yliopiston julkaisu](#)
[Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perusopetuksessa ja päiväkodissa - Oulun yliopiston julkaisu](#)
- [KARVIN selvitys Tasa-arvo teoiksi ja todeksi](#)
[Karvin selvitys Tasa-arvo teoiksi ja todeksi](#) Nykytilan kartoitusta varten tutustu: [Unicefin kysely nuorille](#)
- [Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Oulun kaupungin toiminnassa](#) (Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2019-2021)